

ДЕТСКА ГРАДИНА № 62 „ЗОРНИЦА“, Р-Н „СЛАТИНА“

1517, София, кв. „Хр. Ботев“, ул. 502, № 6, тел. 02/945-06-63,

0885 198 777, e-mail: zdg62@abv.bg

Утвърждавам:

Директор: С. Минева

Заповед № 12/16.09. 2020 г.

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА

ПРИБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В ДГ № 62 „ЗОРНИЦА“

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е обсъдена и приета от Педагогическия съвет. Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока:

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната. В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в детската градина да изготви и приеме програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи /чл. 263, ал.1,т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА ПРОГРАМАТА

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)
- 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Стандарт за приобщаващото образование.
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Настоящата програма има за цел да защити и правата и интересите и да предостави ранни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане”, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Настоящият документ е изготвен от работна група на ДГ № 62 „Зорница”. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

ВЪВЕДЕНИЕ

Образованието у нас и в световен мащаб днес е изправено пред сериозни предизвикателства: все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, различни от нашите ценности и норми, традиции и гледни точки. Глобализацията създаде условия хората да пътуват, да живеят на различни места по света, да учат в интернационална среда. И всичко това е прекрасно, но същевременно налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите; за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване; за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Често явление е педагогическите специалисти в българското училище да изпълняват своята мисия в групи с деца, които:

- са в риск от отпадане и преждевременно напускане на образователните институции;
- са подложени на тормоз и агресия;
- не владеят българския език на ниво, достатъчно за да се справят с учебните си задачи;
- имат затруднения в обучението;
- имат специални образователни потребности (СОП);
- са с изявени дарби и др.,

Всичко това води до необходимостта от приобщаване на различните, на уязвимите, на изключените от обществото. Именно образованието се явява механизмът, чрез който те ефективно могат да бъдат включени, така че да намерят работа, да преодолеят икономическите бариери, които създават бедността и нищетата, да преодолеят културните различия и конфликти и да станат равноправни участници в обществото. По отношение на приобщаването изводите, които идват от образователната практика, говорят за това, че то започва с признаването на различията между децата. Учителят е този, който трябва много добре да познава всички възможни различия, с които ще се сблъска в своята практика, за да може да ги управлява по възможно най-безболезнения и безконфликтен начин, когато работи с децата, техните родители, обществото.

62 ДГ е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хора с увреждания и уязвими групи.

В 62 ДГ уязвимите групи деца се приемат като хора със способности и потенциал, а не единствено с трудностите и ограниченията им. В нашата детска градина се създават условия за достъпна качествена грижа за децата, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. Обръща се особено внимание, както на семейството като част от образователния процес, така и на индивидуалните особености на всяко дете. Различията между децата в зависимост от техните интереси, познания, умения, минало, майчин език, постижения или увреждане, могат да бъдат ресурси в подкрепа на ученето

АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

ДГ № 62 „Зорница“ се намира в кв. „Христо Ботев“, където населението е предимно от ромски произход. Поради тази причина и децата посещаващи детското заведение са изцяло от ромски произход. Голяма част от родителите са неграмотни и нямат завършено дори и начално образование. Няма изградени компетентности и мотивация свързани с със социализацията, възпитанието и образованието на техните деца. В квартала има и доста деца със СОП, но традициите в ромската общност им повеляват тези деца да се крият и с това трябва да се преборим.

Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В детската градина се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование,
- социализацията и интеграцията на децата от малцинствата
- умението за общуване с представители на различни култури,
- съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.
- обхват и задържане на децата от подготвителни групи в учебното заведение
- превенция на тормоза и агресията
- активна работа с родителите и разясняване на ползите от образователната система

При децата в предучилищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес. Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: предучилищното образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в предучилищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в

детската градина нараства броят на интегрираните деца със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в детските градини, която да включва:

- достъпна архитектурна среда
- екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата
- индивидуални образователни програми
- подпомагане от специалисти от РЦППО.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици, деца и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в детските градини и общообразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца със специални образователни потребности, деца с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и със специални образователни потребности, деца с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата със специални образователни потребности, деца с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.

4. Осъществяване на допълнителни дейности, занимания по интереси и на организиран отдих и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
5. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.
6. Допълнителна работа с деца със специални образователни потребности
7. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви, както и стимулиране на училищата по изкуствата и творческите съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции да осъществяват програми с участието на деца с увреждания.
8. Активно участие на родителите и общността в живота на Детската градина.

Програмата е приета на ПС Протокол № 1/16.09.2020 г.